

खर्ना विधि गर्दै ब्रतालु। अस्ताउँदो सूर्यलाई अर्घ्य दिई भोलि शुक्रबार उदाउँदो सूर्यलाई अर्घ्य दिएर छठ पर्व समाप्त गरिने छ। तस्विर: चन्द्रदेव साह, रासस

काठमाडौं उपत्यकामा छठको रौनक

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- काठमाडौं उपत्यकामा छठको रौनकता छाएको छ। उपत्यकाका गौरीघाट, थापाथली, कमलपोखरीलगायतका स्थानमा छठका लागि तयारी गरिएको छ।

छठ पूजाका लागि काठमाडौंका नदी किनार फिलिमिली बतीसहित सिंगारिएका छन्। पशुपति क्षेत्रस्थित गुहचेश्वरी मन्दिर मुनिको बागमती किनारमा आकर्षकरूपमा छठघाट निर्माण गरिएको छ। गुहचेश्वरीघाट गौरीघाटसम्म आकर्षकरूपमा सजाएर छठघाट अर्थात् पूजास्थल निर्माण गरिएको छ। उक्त क्षेत्रमा ५६७ छठघाट अर्थात् पूजा कक्ष निर्माण गरिएको गुहचेश्वरी गौरीघाट छठ पूजा समितिका सदस्य चन्द्रकान्त भाले जानकारी दिए। उनले भने, 'हामीले ५६७ छठ घाट निर्माण गरेका छौं।'

पशुपति क्षेत्रस्थित गुहचेश्वरी मन्दिर मुनिको बागमती किनारमा हुने छठका लागि पशुपति क्षेत्र विकास कोषले तीन लाख रूपैयाँ उपलब्ध गराउने भएको गुहचेश्वरी गौरीघाट छठ पूजा समितिका कोषाध्यक्ष धीरेन्द्रकुमार गुप्ताले बताए।

कमलपोखरीमा छठ पर्वको तयारी काठमाडौं महानगरपालिकाले छठ पर्वका

लागि कमलपोखरीमा सम्पूर्ण तयारी पूरा गरेको छ। पोखरीको चारैतिर पेटीमा ब्रतालुलाई बस्ने र सूर्यलाई अर्घ्य दिन घाटलाई व्यवस्थित गरिएको हो। करिब ५०० ब्रतालुलाई पूजाआजा गर्न कृपण वितरण गरिएको छ भने पूजा सामग्रीको सुरक्षाकोसमेत व्यवस्था गरिएको छ। पोखरी तथा त्यस आसपास क्षेत्रका फोहोर व्यवस्थापन गरी फिलिमिली बतीहरू सजाइएको छ।

काठमाडौं महानगरपालिका-१ मा पर्ने उक्त पोखरीमा स्वचालितरूपमा पानीको फोहोराको व्यवस्था मिलाइएको छ। काठमाडौं महानगरपालिका-१ को समन्वयमा

गरिने पूजाआजाका कार्यक्रममा ब्रतालुको भीड व्यवस्थापन साथै सहजीकरणका लागि ठूलो संख्यामा नगर प्रहरी खटाइएको छ।

काठमाडौं महानगरपालिका-१ का वडा सदस्य रोशन श्रेष्ठले छठ पर्वको मौलिकता एवं महत्त्वलाई संरक्षण गरी राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय तहमा प्रवर्द्धन गर्न पोखरीलाई व्यवस्थित गरिएको जानकारी दिए। भजनकीर्तन तथा धार्मिक गतिविधिको प्रबन्ध गरिएको समारोहस्थलमा सामान्य दर्शन तथा घुमघामका लागि करिब एक लाख भक्तजन आउने अपेक्षा गरिएको छ। उक्त कार्यक्रममा राष्ट्रपति

रामचन्द्र पौडेललगायत विभिन्न दलका नेता, महानगर प्रमुखलगायतलाई पूजासा सहभागिताका लागि यही कात्तिक २२ गते साँझ निमन्त्रणा गरिएको छ। स्थानीय संघ संस्थाको समन्वय तथा हिमाल अस्पतालको सहकार्यमा स्वास्थ्य परीक्षणका शिबिरसमेत सञ्चालनको व्यवस्था गरिएको छ। प्रत्येक वर्ष कात्तिक शुक्ल पष्ठीका दिन ब्रतालुले अस्ताउँदो सूर्यलाई अर्घ्य दिने उक्त पर्वमा सप्तमीको विहान उदाउँदो सूर्यलाई अर्घ्य दिएर ब्रत समाप्त गरिन्छ। समाप्तपछि प्रसाद वितरणसमेत गरिने जनाइएको छ।

कीर्तिपुरमा सुरु भयो उपनिर्वाचनको माहोल

रूपेश आचार्य

कीर्तिपुर (काठमाडौं)- कीर्तिपुर नगरपालिकामा उपनिर्वाचनको माहोल सुरु भएको छ। आगामी मङ्सिर १६ गतेका लागि तय भएको स्थानीय तहको उपनिर्वाचनको माहोल सुरु भएको हो। उपनिर्वाचनमार्फत नगरप्रमुख र दुई वडाध्यक्ष निर्वाचित हुने भएकाले नगरपालिका क्षेत्रभर चुनावका आकांक्षी र सम्भावित परिणामबारे चर्चा सुरु भएको छ।

नेपाली कांग्रेस, नेकपा एमाले र नेकपा माओवादी केन्द्रसहितका दलहरूले उम्मेदवार छनोटलाई तीव्रता दिएका छन्। वि.सं. २०७९ को स्थानीय निर्वाचनबाट निर्वाचित प्रमुख राजकुमार नकर्मिको मिर्गौलासम्बन्धी समस्याको उपचारको क्रममा केही महिनाअघि निधन भएको थियो।

वडा नं १ का तत्कालीन वडाध्यक्ष हीरालाल महर्जन कलेजो रोगको उपचारका क्रममा र ४ का वडाध्यक्ष

श्याम अधिकारीको दुर्घटनामा परी निधन भएपछि प्रमुख र दुई वडाध्यक्ष पद रिक्त छन्। सत्तारुढ दलहरूमध्ये नगरप्रमुख पदमा नेपाली कांग्रेसको नगर समितिबाट सभापति कृष्णमान डंगोलसहित ११ जना आकांक्षीको नाम काठमाडौं जिल्ला समितिसमक्ष सिफारिस गरिएको छ। सिफारिस हुने अन्य आकांक्षीमा नगरसमितिकै पूर्वसभापति बन्दीलाल महर्जन, ५ नं वडाका पूर्ववडाध्यक्ष हिमाल कार्की, दिवंगत प्रमुख राजकुमार नकर्मिकी धर्मपत्नी जमुना नकर्मि, महिला नेतृ संगीता बोगटी तथा स्थानीय नेताहरू शशीर महर्जन, राममान सिंह, जनकलाल महर्जन, मीनप्रकाश महर्जन, किरण केसी र सचिन्द्र महर्जन छन्।

वडा नं १ का अध्यक्षका लागि नेपाली कांग्रेसका इच्छुकुमार महर्जन, सिकन्दर महर्जन र महेश्वर महर्जन आकांक्षी छन्। यसैगरी वडा नं ४ को वडाध्यक्षका लागि मुरारी विष्ट, मिलन विष्ट, राजेन्द्र बानियाँ, सुभद्रा सिग्देल, कालुभाइ खड्का, सुजन वस्नेत, इन्द्र बुढाथोकी र अनिल बाँस्कोटा

आकांक्षीका रूपमा देखिएका छन्। नेपाली कांग्रेसले यसअघि आफूले जितेको प्रमुख र १ नम्बर वडाध्यक्ष कायम राख्दै वडा नं ४ को अध्यक्षसमेत कब्जा गर्ने लक्ष्य लिएको छ। सत्ताको नेतृत्व गरिरहेको एमालेले प्रमुख पदमा केन्द्रीय सदस्य डा. सुरेन्द्र मानन्धरलाई अघि सारेको छ। एमालेको नगर कमिटीबाट सर्वसम्मत सिफारिस भएका उनको नाम बुधवार बसेको नेकपा एमाले काठमाडौं जिल्ला कमिटीको बैठकले स्वीकृत गरेको हो।

यसैगरी वडा नं १ मा २०७४ सालको स्थानीय निर्वाचनमा वडाध्यक्ष निर्वाचित भएका हर्षमान महर्जनलाई एमालेले अघि सार्ने जनाएको छ। वडा नं ४ को वडाध्यक्षको उम्मेदवारका लागि बन्दी बुढाथोकीलाई अघि सार्ने पार्टीको तयारी छ। पछिल्लो स्थानीय चुनावमा प्रमुखसहित नगरपालिकाका महत्त्वपूर्ण पदहरू गुमाएको एमाले पुरानो साख फर्काउने लक्ष्यसहित चुनावी मैदानमा उत्रिएको छ। प्रमुख प्रतिपक्षी नेकपा माओवादी केन्द्रले प्राथमिक डा. शिवशरण

महर्जनलाई प्रमुख पदको उम्मेदवार बनाउने सर्वसम्मत निर्णय गरेको छ। यसैगरी वडा नं १ मा अष्टमान महर्जन र वडा नं ४ को वडाध्यक्षमा नारायण विष्टलाई वडाध्यक्षको उम्मेदवारका रूपमा अघि सारेको छ।

राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीले भने बिहीबारबाट मात्र उम्मेदवार छनोट प्रक्रिया थाल्ने पार्टीका जिल्ला सभापति प्रदीप विष्टले जानकारी दिए। निर्वाचन परिचालन समिति बनेपछि उम्मेदवारीका लागि आवेदन आह्वान हुने छ। त्यसपछि सर्वसम्मत नभएका पदहरूमा आन्तरिक चुनावबाट उम्मेदवारी छनोट हुने छ। उनले भने।

कीर्तिपुरको चुनावी मैदानमा केही स्वतन्त्र उम्मेदवारकोसमेत चर्चा चलेको छ। सफाइ अभियन्ता राजमान मानबले प्रमुख पदमा स्वतन्त्र उम्मेदवारी दिने घोषणा गरेका छन्। भाषा अभियन्ता नरेश श्रेष्ठ र स्थानीय प्रजातन्त्रवादी अभियन्ता कवि महर्जनले पनि नगरप्रमुख पदमा स्वतन्त्र उम्मेदवारी दिने घोषणा गरेका छन्। रासस

जाडो बढ्दा डेंगु संक्रमण घट्दै

काठमाडौं (प्रस)- मुलुकमा जाडो बढ्न थालेसँगै डेंगु संक्रमण घट्दै गएको छ। इपिडिमियोलोजी तथा सुरुवा रोग नियन्त्रण महाशाखाका कीटजन्य रोग शाखाका प्रमुख डा. गोकर्णप्रसाद दाहालले जाडो बढ्नुका साथै सरकारले डेंगु सार्ने लामखुट्टे नियन्त्रण अभियान सञ्चालन गरेपछि कात्तिकयता संक्रमण घट्दै गएको बताए। सरकारले डेंगुको संक्रमण बढ्न थालेपछि हरेक शुक्रवार सरकारी तथा नैसर्गिकी कार्यालयमा र अस्पताल परिसरमा सरसफाइ गर्नुका साथै 'लामखुट्टे खोज र नष्ट गर' अभियान सञ्चालन गरिरहेको छ। उनका अनुसार

अहिले नेपालमा ४२औं हप्ताबाट डेंगु संक्रमण घट्न थालेको हो। नेपालमा अहिले डेंगु संक्रमणको ४५औं हप्ता चलिरहेको छ।

डा. दाहालले ४२औं हप्तामा मात्रै दुई हजार ५८२, ४३औं हप्तामा दुई हजार २०४, ४४औं हप्तामा एक हजार ७१ र ४५औं हप्ता चलिरहेका ५५ जनामा मात्र संक्रमण देखिएको जानकारी दिए। 'जाडो बढेसँगै डेंगु संक्रमण घटिरहेको छ, उनले भने, '४५ हप्तामा आइपुग्दा फाट्टफुट्ट मात्र देखिन थालेका छन्। संक्रमण घटे पनि सावधानी अपनाउनुपर्छ।' बुधवारसम्म २९ हजार १५८ मा संक्रमण भएको र १२ जनाको निधन भएको कीटजन्य

रोग शाखाका प्रमुख डा. दाहालले जानकारी दिए। उनका अनुसार डेंगु संक्रमण हुम्लावाहेक सबै जिल्लामा देखिएको छ। सबैभन्दा बढी कास्कीमा सात हजार २२४ जनामा डेंगु संक्रमण देखिएको छ। पानी जम्ने सफा ठाउँमा 'एडिज एजिन्टी' र 'एडिस एन्वोपिक्टस' प्रजातिको लामखुट्टेले फुल पाउँछ र ती फुलबाट लार्वा निस्कन्छ र त्यही लार्वा वयस्क भएर टोकेपछि डेंगु रोग लाग्छ।

उपत्यकामा छ हजार ६९२ जनामा डेंगु संक्रमण देखिएको छ। काठमाडौंमा चार हजार ५९५, भक्तपुरमा ८३१ र ललितपुरमा एक हजार १८६ जनामा डेंगु संक्रमण देखिएको हो।

Triveni Rural Municipality
Office of The Rural Municipal Executive
Jugar, Rolpa
Lumbini Province, Nepal

Invitation for Bids

Contract IdentificationNo: TRM/ROLPA/WORKS/ROADS/NCB/06/081/082
Bidding Procedure:- Single Stage Single Envelop
Date of Publication: 07-11-2024

- Triveni Rural Municipality, Jugar, Rolpa Invites Online Bids Under E-Procurement System to the bidders for the Following works under National Competitive Bidding procedures.

S. No.	Contract ID	Description and location of work	Estimated Amount (Excluding VAT)	Bid Security Amount NRs.	Cost of Bid Document NRs.
1	TRM/ROLPA/WORKS/ROADS/NCB/06/081/082	Upgrading of 7 Roads at Triveni Rural Municipality 5 & 6 Rolpa (Siruwali-Jumblebas Road, Dharamkhola -Kaulabot Road, Nerpa-Jumlelakuri Road, Nerpa-Koiralneta Road, Khanikhola-Agarneta Road, Neta-Ratpahar Road & Nerpa Dahakhola-Jhakri salla-Jhinuwa Road)	NRs. 28,29,000.00	NRs. 85,000.00	NRs. 3,000.00

- Further information to bidders:
Name of the Bank : Nepal Investment Mega Bank Ltd.
Name of the Office : Tribeni Rural Municipality Tribeni-5, Jugar, Rolpa
Name of Account : Ga 1.1 Triveni Ga.pa Antarik Rajaswa Khata
Office Account no. : 07101400250108
- Bids must be submitted electronically through Bolpatra to the Office of Triveni Rural Municipality, Jugar, Rolpa on or before 08-12-2024 12:00. Bids received after this deadline will be rejected.
- The bids will be opened in the presence of Bidders representatives who choose to attend at 08-12-2024 13:00 hours at the Office of Triveni Rural Municipality, Jungar, Rolpa, Nepal. Bids must be valid for a period of 90 of days after bid opening and must be accompanied by a scanned copy of the bid security in pdf format in case of e-bid, amounting to a minimum of 85,000.00 NRs which shall be valid for 30 days beyond the validity period of the bid.
- Bidders may obtain further information from the office or may visit PPMO'S website: www.bolpatra.gov.np under the name of Public Entity " Triveni Rural Municipality, Jugar, Rolpa".

Chief Administrative officer

सुपेडमा रोजगार कम्पनी : A R C Electromechanical Contracting Co
पुर् सोलिकृति मिति : २०८१/०७/२३ LT. No. 31111 चलावी नं. ६०२२४५४७

क्र.सं.	कामदारको पद	मान वरस्ता	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिफल	समाप्त गर्ने मिति	पुस्तक	सुविधा	सुविधा	सुविधा	सुविधा
1	Assistant Electrician	1	0	1000	36,68५						
2	Building Worker/labour	1	0	800	२६,३५५						
3	Carpenter	1	0	1200	८३,६७०						
4	Electric Power Extender	1	0	1200	८३,६७०						
5	Electrical Engineering Technician	1	0	1200	८३,६७०						
6	Electrician/electric	1	0	1200	८३,६७०						
7	Electro Mechanical Technician	1	0	1200	८३,६७०						
8	General Equipment Mechanic	1	0	1200	८३,६७०						
9	Industrial Electrical Electrician	1	0	1200	८३,६७०						
10	Male Cleaner/helper	1	0	800	२६,३५५						

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८१ कात्तिक २६ गते (14th Nov. 2024) मा हुनेछ।

Paradesh Overseas Services Pvt. Ltd.
Kathmandu, Nepal. Tel: +977-01-5518113
Email: info@paradeshiservices.com, www.paradeshiservices.com

सुपेडमा रोजगार कम्पनी : ZAG GROUP TECHNICAL SERVICES CO.LLC
पुर् सोलिकृति मिति : २०८१/०७/०५ LT. No. 312445 चलावी नं. ६०२२४५४७

क्र.सं.	कामदारको पद	मान वरस्ता	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिफल	समाप्त गर्ने मिति	पुस्तक	सुविधा	सुविधा	सुविधा	सुविधा
1	Carpenter	5	0	1200	८३,६७०						
2	Mason (Nepal)	5	0	1200	८३,६७०						
3	Scaffolder	5	0	1200	८३,६७०						
4	Steal Fixer	5	0	1200	८३,६७०						

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८१ कात्तिक २६ र ३० गते (14 & 15 Nov. 2024) मा हुनेछ।

Shahi Global Careers Pvt. Ltd.
Satdobato Chowk-15, Lalitpur, Nepal, Phone No : 01-15151025,
E-mail: Shahicareers@gmail.com, www.shahicareers.com

कुवेता रोजगार कम्पनी : Anncy Salon for Ladies Beauty
पुर् सोलिकृति मिति : २०८१/०७/२५ LT. No. 313166 चलावी नं. ६०२२४५४७

क्र.सं.	कामदारको पद	मान वरस्ता	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिफल	समाप्त गर्ने मिति	पुस्तक	सुविधा	सुविधा	सुविधा	सुविधा
1	Beautician	0	15	150	६३,६७५						
2	Cleaner female	0	5	110	४६,०७०						

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८१ कात्तिक २६ गते (14th Nov. 2024) मा हुनेछ।

Saudi Nepal Recruitment Agency Pvt.Ltd.
Ganesh Basti, Maharajgunj 04, Kathmandu, Nepal, Tel:+977-01-4720350, 47 20849, 5908112, Email:info@saudinepal.com, www.saudinepal.com

सुपेडमा रोजगार कम्पनी : LSPMK TECHNICAL SERVICES LLC
पुर् सोलिकृति मिति : २०८१/०७/२३ LT. No. 313146 चलावी नं. ६०२२४५४७

क्र.सं.	कामदारको पद	मान वरस्ता	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिफल	समाप्त गर्ने मिति	पुस्तक	सुविधा	सुविधा	सुविधा	सुविधा
1	General Helper	50	0	900	२६,३५५						

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८१ कात्तिक २६ गते (14th Nov. 2024) मा हुनेछ।

S.And S.Human Resource Pvt. Ltd.
Mahalaxmasthan, Lalitpur, Nepal Tel : +977-1-5523287
Fax : +977-1-5523287, E-mail : sands1238@gmail.com

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

छठको शुभकामना

तराई-मधेस हुँदै पहाड उक्लिसकेको छठ पर्वको उल्लास सुरु भइसकेको छ । श्रद्धा, भक्ति र मधेस क्षेत्रको साभ्ना सांस्कृतिक प्रतिविम्बको पहिचान बनाएको छठ मंगलबारदेखि सुरु भइ हर्षोल्लासका साथ मनाइँदै छ । छठको आज मुख्य दिन । अस्ताउँदो र उदाउँदो सूर्यलाई पूजा गरिने यो पर्वमा परिवारको ज्येष्ठ महिला वा बृहारीको नेतृत्वमा चार दिनसम्म मनाइन्छ । छठ पर्व सांगीतिक पर्व पनि हो, जसमा सुरुदेखि अन्त्यसम्म गीतको ध्वनि गुञ्जिरहन्छ ।

कात्तिक महिनाको चौथीमा सुरु हुने पर्व सप्तमीको बिहानसम्म जारी रहन्छ । पहिलो दिनलाई 'अरबा-अरबाइन' भनिन्छ । दोस्रो दिनलाई 'खरना' । खरना छठ पर्वको अधिल्लो दिन भएकाले यो दिन ब्रतालुहरू दिनभरि ब्रत बस्छन् र साँझ पख नुहाएर चोखो भई आफ्नो कुल देवता स्थापना गरेको पूजा कोठामा नयाँ चुल्हो स्थापना गरी प्रसाद बनाउने गरिन्छ । प्रसादको रूपमा विशेषगरी पाकेको केरा र खिरलाई लिइन्छ । तेस्रो दिन गहुँ र चामल ओखल, जाँतो वा ढिकीमा कूटान-पिसान गरी सोबाट निस्केको पिठोबाट विभिन्न गुलियो खाद्यसामग्री बनाइन्छ । यो दिन अस्ताउन लागेको सूर्यलाई प्रसादस्वरूप अर्घ्य दिनका लागि पानीमा पसेर सूर्य अस्ताउञ्जेलसम्म आराधना गर्ने गरिन्छ । यस क्रममा ब्रतालुले दुवै हत्केलामा 'पिठार' र सिन्दुर लगाएर अक्षता फूल हालेर अर्घ्य सामग्री पालोपालो गरी अस्ताउँदो सूर्यलाई अर्पण गरेर डिलमा आउने गरिन्छ ।

अन्तिम दिनलाई पारन (पार्वण) भनिन्छ । यस दिन बिहान ब्रत गर्नेहरू पुनः जलाशयमा पुगी अधिल्लो दिन गरेको क्रम दोहोर्न्याई उदाउँदो सूर्यलाई अर्घ्य दिई पर्वको समापन गरिन्छ । अर्घ्य सम्पन्न भएपछि सूर्य पुराण श्रवण गर्ने चलन छ ।

छठ पर्व मनाउनुको पछाडि धार्मिक मान्यतासँगै वैज्ञानिक र ज्योतिषसम्बन्धी तथ्यहरू पनि त्यत्तिकै छन् । संसारका सम्पूर्ण भौतिक विकास सूर्यमाथि नै आधारित छन् । तिनको शक्तिविना रूख, विरुवा, वनस्पति, प्राणी, जीवजन्तु कसैको पनि अस्तित्व रहन सक्दैन । सूर्यले जसरी कसैप्रति भेदभाव गर्दैन । त्यसरी नै छठ पर्व पनि कुनै भेदभाव नगरी सबै जातजातिले साभ्ना रूपमा मनाउने गरिन्छ । सत्य, अहिंसाप्रति मानवको रुचि बढाउने र सबै जीवप्रति सहानुभूति राख्न अभिप्रेरित गर्ने महान चाड हो, छठ पर्व । यही पर्वको अवसरमा सम्पूर्ण नेपाली, प्रिय पाठक, विज्ञापनदाता सम्पूर्णमा हार्दिक शुभकामना ।

■ धर्मन्द्र भट्टा

६

यो पर्व कहिलेदेखि मनाउन सुरु गरियो त्यसको यकीन गर्न सकिएको छैन । यो पर्वको उपासना विधिको विश्लेषण गर्दा गण्डका खण्डमा यो पर्व मूलतः प्रकृति पूजनसँगै सम्बन्धित रहेको पाउन सकिन्छ । यो पर्व जलाशय, नदी, पोखरी, ताल तलैयालगायतका जलस्रोत क्षेत्रमा उपस्थित भई सूर्यको उपासना गरी मनाइन्छ । पर्व मनाउने क्रममा जलस्रोत र सम्बन्धित क्षेत्रको शुद्धता र सफाइमा विशेष ध्यान दिइन्छ । यो शुद्धता र सफाइको कार्यले जल जीवनदायिनी हो र यसको संरक्षण र शुद्धता सृष्टिको कल्याणका लागि अपरिहार्य छ भन्ने सन्देश दिन्छ ।

जलवायु परिवर्तनप्रति सचेत छठ पर्वको वैज्ञानिक र पर्यावरणीय महत्त्व

'नहाए-खाए' सँगै यस वर्षको महापर्व छठ मंगलबार सुरु भइसकेको छ । बुधवार साँझ खरनासँगै परिवारकी मुख्य महिला र अन्य श्रद्धालुले ब्रतसँगै पूजा गर्ने प्रण गरेका छन् । आज बिहीवार सूर्यलाई सन्ध्याकालीन र शुक्रवार प्रातःकालीन अर्घ्यपछि पारन हुन्छ । यसपछि मात्र ब्रतालुले ब्रत विसर्जन गरेसँगै छठको पनि औपचारिक समापन हुन्छ । यसपटक मात्र होइन, छठ पर्वका क्रममा प्रत्येक वर्ष प्रत्येक पटक अपनाइने प्रक्रिया यही हो । यस अर्थमा भन्ने हो भने यो पर्व चारदिने हो, जो चार दिनसम्मै बढो उस्ताह र उमंगले मनाइने गरिन्छ ।

पछिल्लो दिनमा छठ राष्ट्रिय मात्र होइन, अन्तर्राष्ट्रियकरणतर्फ उन्मुख छ । वर्तमानमा यो महापर्व जहाँकहाँ पनि विश्वमा मैथिली र भोजपुरी भाषी छन्, त्यहाँ मनाइने गरिएको छ । मूलतः सूर्योपासनासँग सम्बन्धित यो पर्व प्रकृति पूजनसँग सम्बद्ध छ । यस पर्वका माध्यमबाट प्रकृति जो जीवनदायिनी हो, जीवन सञ्चालक हो, प्रति आभार व्यक्त गर्ने गरिन्छ भन्दा अस्वाभाविक हुँदैन । यतिमात्र होइन सूर्य, जसलाई प्रत्यक्ष जाग्रत देवताका रूपमा स्वीकार गरिन्छ, उनको अनुपस्थितिमा यस जगत्को सञ्चालन सम्भव छैन, का प्रति पनि मानवले अनुग्रह भाव प्रदर्शित गर्दै आभार व्यक्त गर्ने पर्व हो छठ ।

सूर्यको उपासना त विश्वका धेरै देश र धेरै संस्कृतिमा हुने गरेको पाइन्छ तर सूर्य पत्नी उपा र सन्ध्या अर्थात् अस्ताउँदो र उदाउँदो दुवै सूर्यको उपासना हुने सांस्कृतिक पर्व सम्भवतः छठमात्र हो । यस्तोमा सन्दुर भविष्यको अपेक्षासहित उदाउँदो शक्तिको उपासनामात्र होइन, बरु विगतको शक्ति जसका कारणले यो सृष्टि र सम्यता अस्तित्वमा छ, आजको अवस्थामा आइपुगेको छ । तिनका प्रति अर्थात् अस्ताउँदो शक्तिकाप्रति अर्थात् विगतका पुर्खाप्रति पनि आदर सत्कारको भाव प्रकट गर्ने पर्व हो यो । यो पर्वको केन्द्रीय पूजनीय तत्त्व नै सूर्य हुन् । सूर्यलाई शक्ति मानिन्छ । यस आधारमा यो पर्व शक्ति पर्व पनि हो । सूर्य ऊर्जा केन्द्र हो । यसै ऊर्जाले प्रकृति-सृष्टि सञ्चालित छ । ऊर्जाको अनुपस्थितिमा जीवन सञ्चालन हुने सक्दैन । यस आधारमा सूर्यप्रति अनुग्रहित हुने पर्वका रूपमा पनि छठ पर्वको महत्त्व छ ।

मिहीन ढंगले विश्लेषण गर्ने हो भने यो पर्व वैज्ञानिक मान्यतामा आधारित छ । यो पर्व मनाउने प्रक्रिया र अवलम्बन गरिने विधिहरू विज्ञानसम्मत देखिन्छन् । आध्यात्म यस्तो पक्ष हो जोसँग पराशक्तिप्रतिको सम्मान, समर्पण र

आस्था जोडिएको हुन्छ । श्रद्धा तथा विश्वासका नाममा यदाकदा भय र त्रासले स्थापित मान्यताहरू अनुशरण गर्न बाध्य बनाइरहेका हुन्छन् । छठ पर्वको विश्लेषण गर्ने हो भने आध्यात्मिक लपेटिएका केही त्यस्तै भय र त्रास छन्, जसले विज्ञान आधारित स्थापित मान्यताहरू अनुशरण गर्न समाजलाई बाध्य बनाएको छ अथवा भनौं प्रेरित गरेको छ । त्यस्तै एउटा विज्ञान आधारित सन्दर्भ हो अस्ताउँदो र उदाउँदो सूर्यको उपासना । विज्ञानले प्रमाणित गरिसकेको छ, सूर्य उदाउने र अस्ताउने समयमा प्रसारित हुने किरण जीवनका लागि अत्यन्तै उपयोगी छन् । यी किरणको अभावमा जीवन सम्यताको निरन्तरता सम्भव छैन ।

छठ पर्वलाई यस्ता अनेक वैज्ञानिक अवधारणासँग जोड्न सकिन्छ । अर्को पक्ष हो जल संरक्षण र स्वच्छता । अहिलेको विश्व जलवायु परिवर्तनका कारण सिर्जना भएका र हुने सम्भावना रहेका असरबाट आक्रान्त छ । जलवायु परिवर्तनको न्यूनीकरणको अनेक उपाय खोजिरहेको छ, वर्तमान विश्व । यसबाहेर विश्वलाई सचेत बनाउने उद्देश्यले ठूलो जनधनको लगानीमा वर्सेनि विश्व सम्मेलन हुने गरेका छन् । यस वर्ष पनि छठको लगत्तै अजरवैजानको बाकुमा यस्तै सम्मेलनको आयोजना हुन गइरहेको छ ।

छठका प्रवर्तकहरूले भने मानव समाज र सम्यता जोगाउन हजारौं वर्ष पहिले (छठ पर्व मनाउने कुरा कहिलेदेखि अस्तित्वमा आएको हो ? यकीन छैन) जलवायु परिवर्तनको सम्भाव्य अवस्था र त्यसको असरबारे सचेतना देखाए । जल र जलाधारको संरक्षण गर्नुपर्ने र प्रकृति जोगाउनुपर्ने वैज्ञानिक आवश्यकताबारे हाम्रा पूर्वजले त्यतिखेरै चिन्ता र चासो व्यक्त गरे । त्यस्तै आध्यात्मिक आस्था तथा विश्वासलाई यसका लागि माध्यमका रूपमा प्रयोग गरे ।

यो पर्व कहिलेदेखि मनाउन सुरु गरियो त्यसको यकीन गर्न सकिएको छैन । यो पर्वको उपासना विधिको विश्लेषण गर्दा गण्डका खण्डमा यो पर्व मूलतः प्रकृति पूजनसँग सम्बन्धित रहेको पाउन सकिन्छ । यो पर्व जलाशय, नदी, पोखरी, ताल तलैयालगायतका जलस्रोत क्षेत्रमा उपस्थित भई सूर्यको उपासना गरी मनाइन्छ । पर्व मनाउने क्रममा जलस्रोत र सम्बन्धित क्षेत्रको शुद्धता र सफाइमा विशेष ध्यान दिइन्छ । यो शुद्धता र सफाइको कार्यले जल जीवनदायिनी हो र यसको संरक्षण र शुद्धता सृष्टिको कल्याणका लागि अपरिहार्य छ भन्ने सन्देश दिन्छ ।

यस पर्वमा चढाइने वस्तुहरू पनि प्रकृतिमै आधारित छन् । जस्तै: उखु, बोटसमेतको बेसार र त्यसवेला उपलब्ध अन्य कृषि-खाद्य सामग्री । यसले पनि प्रकृतिको सम्मान गर्नुपर्ने पाठ नै सिकाउँछ । मूलतः नेपालको मध्य तथा पूर्वी तराई-मधेसमा हर्षोल्लास र बडो श्रद्धापूर्वक मनाइने महापर्व छठ उदाउँदो र अस्ताउँदो सूर्यको उपासना गरी मनाइने गरिन्छ । यो पर्वमा अस्ताउँदो सूर्यले विगतको स्मरण गर्दै आत्ममूल्यांकन गर्न र उदाउँदो सूर्यले सन्दुर र स्वस्थ भविष्यको निर्माणमा जुट्न अभिप्रेरित गर्ने विश्वास गरिन्छ । यो पर्वलाई स्वास्थ्य, निरोगिता र सन्तानप्राप्त र कल्याण तथा परिवारको उन्नति र रक्षाको पर्वमा श्रद्धापूर्वक मनाइन्छ । सारमा वैज्ञानिक दृष्टिले यस पर्वको महत्त्वलाई यसरी पनि उल्लेख गर्न सकिन्छ ।

– यसले पवित्रता, स्वच्छता र सफाइको महत्त्वमा जोड दिएको छ, यी स्वास्थ्य र निरोगिताका लागि अनिवार्य छन् ।

– यस पर्वले पर्यावरणको सन्तुलन र संरक्षणको सन्देश पनि दिएको छ, जो प्राणीजगतका लागि आवश्यक छ । प्रकृतिप्रति आदर भावको उद्देश्य पर्यावरणको संरक्षणका सन्दर्भमा जनचेतना जागृत गर्नु हो ।

– प्रकृति सबैको हो । यो सामूहिक सम्पदा हो । यसको उपयोग सबैले गर्न पाउनुपर्छ र कुनै पनि आधारमा कसैलाई पनि प्रकृतिको सदुपयोगबाट वञ्चित गरिनु हुँदैन भन्ने सन्देश पनि यस पर्वको हो ।

– जल, जीवन हो भन्ने महत्त्वपूर्ण सन्देश यस पर्वले दिएको छ ।

– बिहान र बेलुकाको सूर्यको किरण मानव स्वास्थ्यका लागि उपयुक्त हुन्छ भन्ने सन्देश पनि यस पर्वमा निहित छ ।

सूर्य र प्रकृति जसरी कसैप्रति भेदभाव गर्दैन । त्यसरी नै छठ पर्वले पनि कसैलाई भेदभाव गर्दैन । पूजा र उपासनामा कसैलाई निषेध गर्दैन । छठ घाटमा मधेसीमात्र उपस्थित हुँदैनन् । हिन्दूमात्र पनि उपस्थित हुँदैनन् । सम्पन्न, धनी र हुनेखानेमात्र सहभागी हुँदैनन् । जातपातका आधारमा छुवाछूत देखिँदैन । छठ पर्वप्रतिको आस्थाका कसैमा विभेदको अनुभूति हुँदैन । सबैले आत्मसम्मान र प्रतिष्ठासहित जीवनयापन गर्न सक्नु, छठ पर्वको सन्देश विश्लेषण गर्ने हो भने पनि सारमा यही कुरा राख्न सकिन्छ-सर्वजन हिताय सर्वजन सुखाय । रासस (लेखक राससका कार्यकारी अध्यक्ष हुन्)

मनन्योग्य

चाणक्य नीति

विष्णुगुप्त पण्डित गर्न सक्नेछौं । तिमी तक्षशिला विश्वविद्यालयमा हजारौं विद्यार्थी बीचमा स्वाती नक्षत्रको चम्कनेछौं । मेरो आशीर्वाद सधैं नै तिम्रो साथ छ । ईश्वर त अत्यन्तै दयालु छन्, उनैले त हजुरलाई मसम्म पठाए । चाणक्य अर्थात् विष्णुगुप्तका यस्ता कुरा सुनेर पण्डितजी केही हाँसे अनि भने- 'कुनै चिन्ता छैन, तिमी मसँग हिंड, म गाउँको एक पाठशालाको अध्यापक हुँ अनि म पनि एकै छु । ती पण्डितजी आफ्नो गाउँमा पुगे । दुई तीन दिनको सेवापछि विष्णुगुप्त स्वस्थ पनि भए । एक दिन विष्णुगुप्तले पण्डितजीसँग भने- 'हजुरले म अनाथलाई पितातुल्य स्नेह दिनुभयो, म हजुरको ऋणबाट कसरी मोक्ष पाउँला ! मेरा पिताजी धेरै पढाउने इच्छा गर्नुहुन्थ्यो । के हजुर मलाई शिक्षा दिनुहुन्छ !' 'किन हुँदैन बाबु ! शिक्षा दिनु नै हाम्रो धर्म हो । म जति योग्य छु, तिमीलाई एक दिन यो विद्यालयलाई पनि महाविद्यालयको स्तर प्रदान पण्डितजीले भने । क्रमशः

► वैकुण्ठ मण्डारी

'ए भन भन भाइ हो, देउसी रे ! ए राधरी भन देउसी रे ! सत्ता खाउ..., देश डुबाउ..., जनता लुट..., युवाहरू बेच..., देशै रित्तो... देउसी रे !' यस्तै यस्तै व्यंग्यसहितका देउसी सुन्न पाएर खुसीले दंग छन् चिरञ्जीवी । चिरञ्जीवी सरकारी जागिरेमा छन् । अधिकृतमा लोकसेवा पास भएर सिंहदरबार छिरेको १७ वर्ष बित्यो । उनी त्यही मस्तले जागिर खाइरहेका छन् । उनीसँगै पढेको ख्याम राजनीतिमा छन् भने श्याम सरकारी मास्टर । यी तिनै जनामध्ये श्याम निकै पढ्छन् । त्यही भएर नि होला उसले शिक्षण पेसा रोजेको । वर्षौंपछि यी तीनै जना भेटिए देउसीभैलो कार्यक्रममा । प्रज्ञा भवनको प्रेक्षालयमा भएको त्यो देउसी भैलो कार्यक्रमभन्दा पनि दसैँ तिहार मेलेमा मैलो फाल्न कार्यक्रमभन्दा पनि ठीक होला । देउसीभैलो त पुर्खौँदेखि चल्दै आएको संस्कृति थियो । यो त विकृति ओकल्ने कार्यक्रम भयो । त्यसले पनि त्यो मैलो फाल्ने कार्यक्रममा भेटिएका दैतरी बुक्केर दंग परेका छन् कि म त अंग्रेजीबाट 'गड' नै हो वा त्यसको ठाकाके उल्टा 'डग' यो हुँ भनेर हाँसेका हुन भन्न सकिएको छैन ।

देउसीका नाममा सिस्नुपानीले राजनीतिज्ञहरूलाई अगाडि राखेर चुटुनुसम्म चुटेको है भन्दै दंग परेका छन् चिरञ्जीवी । तर, श्यामले फचाट्टे भने- यो त गाईजात्रा हो । यो देउसीका नाममा गरिएको गाईजात्रा हो । देउसी त हुनै सक्दैन । किनभने यसमा न परम्परा छ, न संस्कृति छ । संस्कृति र परम्परा नै नभएको कसरी देउसी हुन्छ ? उनले प्रश्न गरे ।

ख्यामले भने टाउको हल्लाउँदै श्यामको कुरालाई मौन समर्थन गरिरहेका थिए । ऊ त राजनीतिक प्राणी जसोजसो बाहुन उसैउसै स्वाहा गर्नुपर्ने । मुसुमुसु मात्र हाँसिरहने । विचारहरू के गर्नु त ! देश चुर्लुम्म डुब्न लागिसक्दा पनि के-के सकिने काम नभएको जसरी घण्टी हलमा आफैलाई गाली गरेको हेरेर दंग पर्न राजनीतिक दलका लिडर आजकल सांसद किनबेच गर्ने भएकाले होला लिडर भएका छन् क्यारे । तिनलाई त केही भएको छैन । अरुलाई के छुन्थ्यो र !

एकै स्कुलमा बढेका चिरञ्जीवी सरकारी अधिकृतबाट प्रमोसन नै हुन सकेन तर पनि उसले मस्तसँग कमाएको छ । उसको कमाइको त कुरै नगरी काठमाडौं दुई-चार रोपनीमा ठूलो कुटी भएको छ, विचराले । लगानी केही गर्ने

देउसी, सिस्नुपानी र ओली !

पढेन, विनालगानी फाइदा नै फाइदा । तर, साथी श्यामलाई पढाएर भ्याइनभ्याइ छ तर पनि गतिलो मोटरसाइकल पनि किन्न धौधौ परेको छ । अर्को ख्यामको त कुरा के गर्नु । कोलेको र हिँडेके भरमा पैसा आइरहने ।

खै कसरी आउँदो रे छ ? राजनीति व्यापार भनौं व्यापार होइन । तर, पनि उनीलाई पैसाको खाँचो, धन सम्पत्तिको कहिल्यै समस्या नपर्ने । त्यही भएर श्याम दंग परेको देउसीका नाममा भए पनि अगाडि राखेर सिस्नुपानी त हानेका छन् नि ।

तीनै जना दंग छन् । तीनै जनाको पैसा फरक छ । बुझाइ फरक छ । त्यही भएर नि होला आफैले आफैलाई सम्भरेर दंग परेका होलान् । एउटाले अर्कोलाई तँलाई पो व्यंग्य गरेको हो मलाई त कहाँ हो र पनि भन्दै होलान् मनमनै ।

कार्यक्रम देउसीभैलो तर सुरुको शब्ददेखि अन्तिमको शब्दसम्म व्यंग्यबाहेक केही छैन । देउसी भनौं भने इतिहासका कुरा छैन । संस्कृतिको 'स' पनि उच्चारण छैन । जात्रा भनौं भने त्यस्तो जात्रा पनि हैन । खै के भनौं भनौं ।

नराम्रो भनौं 'लाइक' र 'भ्युज' हेरेर मूल्यांकन गरिने देश हो । राम्रो भनौं मनले पटककै मान्दैन । प्रेक्षालयमा पूर्वप्रधानमन्त्री, बहालावाला प्रधानमन्त्रीदेखि हुनेवाला प्रधानमन्त्रीसम्म दर्शकदीर्घामा बसेर मुसुमुसु हाँसिरहेका छन् । आफैलाई सरापेको हो कि आशिष दिएको ठम्याउन नै सकेका छैनन् । आखिर सिस्नुपानी भनेपछि, त कहाँ रामायण महाभारतको कुरा हुन्छ त ? प्रचण्ड हुन् कि

माकूने, भलनाथ हुने कि बाबुराम । लिड्डेन हुन् कि प्रकाशमानसँगै खुसखुस गरेका छन् । एकै ठाउँमा बस्न छन् । विचार आफ्नै मुटुमा छियाछिया हुनेगरी घोच्न पनि ऐयासमेत नभनी दंग परी हाँस्या छन् ।

विद्यार्थीलाई घोक्रो फुट्नेगरी पढाउने, सबैसँग डराउने त्यो मास्टर किन दंग नपरोस् । पैसाको टिकट बिकाइदिने चिरञ्जीवीका पदायु दीर्घजीवी किन नवनाोस् । अनि लाखौंको विज्ञापन मिलाइदिने ख्यामलाई डचाम-डचाम किन भनोस् ।

देउसी सिस्नुपानीको । विज्ञापन वेइमानीको । अनि थप उखान ओलीको । अरुले के गरे कुनै तर जसको निम्तो उसैको भन्ने भन्दै ओलीले सिस्नुपानीलाई नै सिस्नुपानी लगाइदिए । देउसी हो कि गाईजात्रा, पाहुना बोलाएर सत्तोसराप गर्ने के हो काइदा । अलिअलि बुक्केजस्तो अलिअलि सुनेजस्तो कान नछान्ने अनि कागको पछि दगर्नु ! धेरै निराशा हुनुभन्दा आशा गर्नु नै उत्तम ।

सिस्नु पानीको देउसीभन्दा ओलीको बोली पो छ गोली । रंगशावादेखि खाएको गोली, चिरञ्जीवी र ख्यामले पो बजाउन लगाएछन् ताली । ताली र छोली उस्तैउस्तै हो । बूढाबूढी गाउँमै होउन्, छोराछोरी विदेश होउन्, भन्ने आशिष होइन छोराछोरी देशमै होउन्, बूढाबूढी खुसी होउन् ।

यो पो हो त देउसीको आशिष । देउसी र सिस्नुपानीमा रमाएका ओलीको बोली । बोली सधैं पुगोस्, उखानले मात्र नचलोस् । भन भन भाइ हो- देउसी रे !

सामा-चकेवाको मिथिलाञ्चलमा दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीको प्रेमको प्रतीक मानिएको सामा-चकेवा पर्वका लागि उत्कृष्ट माटोले बनाइएको सामा, चकेवा, सतभैया, चुला र वनतित्तरको मूर्ति।

आशामै बित्यो बाढीपीडितको एक महिना

पेमा लामा

धुलिखेल- अविचल परेको वर्षाका कारण रोशी खोलामा आएको बाढीले बस्ने घर र खाने अन्न फलाउने खेत सबै बगाएपछि पनौती नगरपालिका-१२ रोशी बजारकी गीता केसी छिमेकीको घरमा बस्दै आइकी छन्। भएको घरबार, लताकपडा अनि पकाएर खाने भाँडाकुँडा सबै बगाएपछि राज्यले केही गरिदिन्छ कि भन्ने आशामा बस्दै दिनगन्ती गरेको एक महिना पनि बढी भयो।

राज्यले बासस्थान बनाइदिने भन्ने कुराले मनमा आशा पालेर बसेका बाढी, पहिरोपीडितको एक महिना त्यतिकै बितेको छ। अहिलेसम्म उचित व्यवस्थापनसमेत नगरेको उनको गुनासो छ। पाँच रोपनी जग्गामा लहलह भूलेको धान सबै सखाप हुनेगरी नजिकै रहेको घरबारसँगै बाढीले बगाएपछि अहिले उनीहरू छिमेकीको घरमा रात बिताउँदै आएका छन्।

बाढीले ल्याएर थुपारेको ढुंगा, दाउरा र काठ पन्छाएर भए पनि अन्न फलाउने खेत त बनाउने पन्यो, यतत्र छोरिएका काठ र दाउरा टिप्दै उनले भनिन्, 'आफ्नो भएको जग्गा नै यही हो, अरु विकल्प केही छैन।' खाद्यान्नचाहिँ अलिअलि पाइरहेको र केही दिनअगाडि जस्तापाता बाँडेकाले लिएर राखेको उनले सुनाइन्। सरकारले छिट्टै बास बस्ने ठाउँको उचित व्यवस्थापन गरिदिने बाढीले बगाएर खोलासँगै धमिलिएको मन केही भए पनि सफा हुने उनी बताउँछिन्।

बाढीले हलाएको घर हेर्दै खोलाको बगरमाथि त्रिपालमा सुकाएको धान सफा गर्दै रहेकी माथिल्लो रोशी बजारकी मनकुमारी तामाङले खाने र बस्ने स्थानको सुनिश्चितताको आशामा दिन बितिरहेको बताइन्। पनौतीमा कोठा लिएर बस्दै आएका उनीहरू बस्ने घर नै नभएपछि त्यहाँ नजिक रहेको जस्ताको सानो टहरामा धान भित्र्याउने सुरसामा छन्। 'सधैँ त कोठा लिएर बस्न सकिँदैन,' उनले भनिन्, 'अब कसरी बनाउने भन्ने चिन्ताले सताइरहेको छ।' खेती किसानि गरेर जीविका चलाउँदै आएका परिवारको आम्दानीका रूपमा रहेको फर्निचरसमेत घरसँगै बाढीले बगाएपछि एक महिनादेखि कटकर जीवन बिताइरहेको उनले सुनाइन्।

अर्का स्थानीय बासिन्दा मैना तामाङले घर ढलेको पीरसँगै खल्लो गरी बिताएको दसैँ, तिहार सकिए पनि घरबार र खाने कमाउने कुनै ढुंगो नभएको सुनाइन्। सोही ठाउँका नवराज गुरुङ गाउँका युवाहरूलाई ज्यालामा लगाएर बाढीले थुपारेको गेरानहरू पन्छाउन थालेका छन्। यसअघि खोलाको बाढी र काम गर्ने मान्छे पनि नपाएको अवस्था रहेकामा विस्तारै पुरिएको बासस्थान व्यवस्थित गर्न थालेको उनले बताए।

दुईतले घर बगाएपछि विचल्लीमा रहेका शंकर तामाङ छिमेकीको घरमा बस्दै आएका छन्। बस्ने घर बनाउन पैसा नै नभएको र खाने अन्नपात संघसंस्थाले वितरण गरेकाबाट चलाइरहेको उनी राज्यले सुरक्षित बस्ने ठाउँको व्यवस्थापन गरिदिने आशामा रहेको बताउँछन्। सोही गाउँका रवीन्द्र नगरकोटीले बाढीपहिरो गएको एक महिना बितिसक्यो पनि के कस्तो समस्या छ र खाने बस्नेको अवस्था के कस्तो छ भनेर स्थानीय सरकार एकपटक पनि सोध्न नआएको गुनासो गरे। सबै चीज बगाएपछि बालबालिकाले पढ्ने ठाउँ र बस्ने स्थानको सुनिश्चित नहुँदा समस्यामा परेको उनको भनाइ छ।

त्यस्तै, ७० भन्दा बढी गाईभैँसी, पाँच हजारभन्दा बढी कुबुरा र २०० भन्दा बढी खसीबोका पुरिएको छ। अर्को विवरणहरू संकलन भइरहेको र सडक, विद्युत, खानेपानीलगायत कामलाई व्यवस्थित गर्दै अगाडि बढिरहेको वडा कार्यालयले जनाएको छ। पनौती नगरपालिका प्रमुख रामशरण भण्डारीले पहिलो आवश्यकता आवास भएकाले त्यसको आवश्यक व्यवस्थापन गर्न कार्यमा जोड दिइएको बताए। उनी भन्छन्, 'बस्ने ठाउँको व्यवस्थापन गर्न सकेको अवस्थामा वस्तुभाउ पालेर पुनः जीवनयापनलाई विस्तारै पुरानै लयमा फर्काउन सकिने छ।' उनले यस खालको विपद् फेरि पनि सहन नपरोस् भन्नाका लागि पनि राज्यले सुरक्षितरूपमा बसोबासको व्यवस्थापन गर्न संघीय सरकारबाट नै सहयोग आवश्यक रहेकामा जोड दिए।

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका संयोजकसमेत रहेका प्रमुख जिल्ला अधिकारी उमेशकुमार ढकालले तत्कालका लागि खाद्यान्नलगायत आवश्यक व्यवस्थापनका लागि विभिन्न संघसंस्थाहरूले वितरण गर्ने नगद सहयोगमा वितरणमा पाँच जनासम्मको परिवार भएकालाई १५ हजार रूपैयाँ र त्यसभन्दा बढी भएको परिवारलाई २० हजार रूपैयाँका दरले एकरूपता हुने गरेर वितरण गर्ने निर्णय भएको जनाएको छ। बासस्थान निर्माण गर्ने विषयमा जोखिमयुक्त बस्तीको भौगोलिक अवस्था अध्ययनका लागि राष्ट्रिय जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण र सहर विकास तथा भवन कार्यालयलाई अनुरोध गर्ने निर्णय भएको छ।

विपद्पछिको एक महिनामा नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)का अध्यक्ष एवं पूर्वप्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल, गृहमन्त्री रमेश लेखक, स्वास्थ्य तथा जनसंख्यामन्त्री प्रदीप पौडेल र उपप्रधान तथा सहर विकासमन्त्री प्रकाशमान सिंहलगायतले बाढीपहिरो प्रभावित क्षेत्र पनौती-१२ रोशी बजार क्षेत्र कलाती भूमिडाँडाको स्थलगत निरीक्षण गरिसकेका छन्। रासस

जंगली हात्तिले गन्यो धान र केराखेती नष्ट

क्षेत्रफलमा लगाइएको केराखेती हात्तिले नष्ट गरेको उनले बताए। त्यसैगरी वृन्दावन नगरपालिका-१ बलेरी क्षेत्रमा पनि जंगली हात्तीको आतंकले स्थानीय त्रंसित बनेका छन्। साँझ पर्नेबित्तिकै सधैँ गाउँ आउने जंगली हात्तीको समूहले किसानको धानबालीमा क्षति पुऱ्याउन थालेपछि स्थानीय चिन्तित बनेका हुन्। स्थानीय सुरेन्द्र पटेलका अनुसार श्री भगवान ठाकुर, ठाकुर राउतसहित दर्जनौँ किसानका खेतमा लगाइएको धान हात्तिले नष्ट गरेको छ। उक्त गाउँका बासिन्दा हात्तीका कारण रातभरि जाग्राम बस्न बाध्य छन्।

गत सातामात्रै फतुवा विजयपुर-११ बुटुवा रांगीमा हात्तीको आक्रमणबाट पातलीमाया तामाङको ज्यान गएको थियो। गत शुक्रबार विहानै फतुवा विजयपुर-११ रांगीमा बस्ने ७० वर्षीया तामाङको हात्तीको आक्रमणबाट ज्यान गएको थियो। जंगली हात्तिले एककासि घरमाथि आक्रमण गर्दा मृतकका श्रीमान् भागेर ज्यान बचाउन सफल भएका थिए।

धान पाके बेला भएपछि पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्जबाट बसेरि हात्ती रौलटको गैँडाटारा, जुडिबेला, पौराई, चन्द्रनिगाहपुर, गुनराको चोचा, मैरा, जालसहिया गाउँको वृन्दावनको बलेरी, फतुवा विजयपुर

नपाको रांगी भन्ने गर्दछन्। हात्तिले खासगरी उखु, धान, केराखेतीमा क्षति पुऱ्याउँदै आएका छन्। गत वर्षमात्रै हात्तीको आक्रमणबाट चन्द्रपुरमा घाँसदाउरा गर्न गएका दुईजना महिलाले ज्यान गुमाएका थिए। हात्ती आतंकले गर्दा यहाँका नागरिक घाँसदाउरा गर्न जंगल जानसमेत छाडेका छन्।

हात्तिले क्षति पुऱ्याएकाको परिवारलाई डिभिजन वन कार्यालयले क्षतिपूर्ति दिने निर्णय गरेको छ। डिभिजन वन कार्यालयमा हात्तिले क्षति पुऱ्याएका पीडित परिवारले राहतका लागि निवेदन दिएका छन्। हालसम्म करिब २० जनाले राहतका लागि निवेदन दिएको डिभिजन वन प्रमुख हेमन्तप्रसाद साहले जानकारी दिए। हात्तीको आक्रमणबाट घार गुमाएका, घाइते भएका, धन भत्किएका, वाली क्षति भएकाको यकीन विवरण संकलन गरेर क्षतिपूर्ति दिने प्रावधान रहेको उनले उल्लेख गरे।

कानूनअनुसार पीडित परिवारलाई क्षतिपूर्ति दिइने भन्दै क्षतिको विवरण संकलन भइरहेको साहले जानकारी दिए। हात्तीको आक्रमणबाट बच्न जंगलको छेउछाउमा बस्ने स्थानीयलाई डिभिजन वन कार्यालयले सचेत गराउँदै आएको बताउँदै उनले सर्वसाधारण आफैँ पनि सचेत र चनाखो भएर बस्नुपर्नेमा जोड दिए। रासस

सुपुर्मा रोजगार कम्पनी : ROYAL FOR EMPLOYMENT SERVICES

पुर् सोर्की मिति : २०८१/०७/०८ पुर् विज्ञापन सोर्की मिति : २०८१/०७/२१ LT. No. 305029 चलाकी नं. ६०२९७६०

क्र.सं.	कामदारको पद	मान रकम	मासिक तलब	अन्य	प्रतिफल	समाप्त	शुक्र	बुध	मंस
1	Building Labour	30	0	900	३१ ११००				
2	Carpenter	45	0	1200	१६ ६६००				

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८१ कात्तिक २६ गते (14th Nov. 2024) मा हुनेछ।

संस्थाको बारेमा जानकारी: www.inspirenepal.com

सुपुर्मा रोजगार कम्पनी : FLEX FACILITY MANAGEMENT LLC

पुर् सोर्की मिति : २०८१/०७/०८ पुर् विज्ञापन सोर्की मिति : २०८१/०७/२१ LT. No. 313067 चलाकी नं. ६०२९७६०

क्र.सं.	कामदारको पद	मान रकम	मासिक तलब	अन्य	प्रतिफल	समाप्त	शुक्र	बुध	मंस
1	General Cleaning Worker	175	25	800	२६ ३१५				

अन्तरवार्ता हुने स्थान: Garden Hotel, Chitwan मा मिति: २०८१ कात्तिक २६ गते (14th Nov. 2024) मा हुनेछ।

संस्थाको बारेमा जानकारी: www.flexnepal.com

कुवेत/साउदीमा रोजगार कम्पनी : AL RAYA AL BAYDA TRADING COMPANY

पुर् सोर्की मिति : २०८१/०७/२० पुर् विज्ञापन सोर्की मिति : २०८१/०७/२१ LT. No. 304013 चलाकी नं. ६०२९७६०

क्र.सं.	कामदारको पद	मान रकम	मासिक तलब	अन्य	प्रतिफल	समाप्त	शुक्र	बुध	मंस
1	Heavy Driver	3	0	150	६३ ६३००				
2	Light Driver	2	0	135	५६ २००				
3	Packaging Worker	4	0	95	३९ ६००				
4	Technician	4	0	135	५६ २००				

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८१ कात्तिक २६ गते (14th Nov. 2024) मा हुनेछ।

संस्थाको बारेमा जानकारी: www.alraya.com

सुपुर्मा रोजगार कम्पनी : UNITED ENGINEERING CONSTRUCTION CO UNEC

पुर् सोर्की मिति : २०८१/०७/२३ पुर् विज्ञापन सोर्की मिति : २०८१/०७/२१ LT. No. 312811 चलाकी नं. ६०२९७६०

क्र.सं.	कामदारको पद	मान रकम	मासिक तलब	अन्य	प्रतिफल	समाप्त	शुक्र	बुध	मंस
1	Carpenter	50	0	1200	३३ ६३००				
2	Helper	50	0	1000	३६ ६३००				
3	Steal Fixer	50	0	1200	३३ ६३००				

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८१ कात्तिक २६ गते (14th Nov. 2024) मा हुनेछ।

संस्थाको बारेमा जानकारी: www.uneconepal.com

साउदीमा रोजगार कम्पनी : Restaurants Al Khayarat Al Mabtkara for Meals

पुर् सोर्की मिति : २०८१/०७/२० पुर् विज्ञापन सोर्की मिति : २०८१/०७/२१ LT. No. 313087 चलाकी नं. ६०२९७६०

क्र.सं.	कामदारको पद	मान रकम	मासिक तलब	अन्य	प्रतिफल	समाप्त	शुक्र	बुध	मंस
1	KITCHEN WORKER	3	0	1200	३६ ६००				

अन्तरवार्ता हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८१ कात्तिक २६ गते (14th Nov. 2024) मा हुनेछ।

संस्थाको बारेमा जानकारी: www.alkhayarat.com

प्लास्टिक निरुत्साहित गर्न बायोप्लान्ट उद्योग सञ्चालन

कैलाली (प्रस)- प्लास्टिक निरुत्साहित गर्न उद्देश्यले कैलालीको भजनी नगरपालिका-१ मा दुई जना युवाले मफ्टा बायोप्लान्ट उद्योग सञ्चालनमा ल्याएका छन्। बजारमा प्रयोग हुने प्लास्टिकको विकल्पमा वातावरणयुक्त भोला उत्पादन गर्न उक्त बायो प्लान्ट उद्योग सञ्चालनमा ल्याइएको हो।

भजनी-५ का भीमबहादुर विक र वडा नं १ का करन कार्कीले संयुक्त लगानीमा उद्योग सञ्चालन लाएका हुन्। सरकारले प्लास्टिक भोला प्रतिबन्धसम्बन्धी कार्ययोजना २०७६ स्वीकृत गरेसँगै उद्योग सञ्चालनमा ल्याएको भीमबहादुर विकले बताए। बजारमा प्रयोगमा ल्याउने प्लास्टिकले मानवीय तथा वातावरणीयरूपमा प्रतिकूल असर पर्ने भएकाले विकल्पका रूपमा उद्योग सञ्चालनमा ल्याइएको उनले उल्लेख गरे। एक करोड रूपैयाँभन्दा बढी लगानी गरेर सञ्चालनमा आएको उद्योगले दैनिक सात क्विन्टलसम्म भोला उत्पादन गर्नसक्ने छ। भोला बनाउने उपकरण खरिद गर्नमात्रै ८० लाख रूपैयाँ खर्च भएको विकले जानकारी दिए। आफ्नै क्षेत्रमा केही गर्नुपर्छ भन्ने

मानसिकताले समयको आवश्यकताअनुसार उद्योग सञ्चालनमा ल्याएका हुँ, उनले भने, 'स्थानीय सरकारले प्राथमिकतामा भयो र प्लास्टिक निषेध गर्न सकियो भने स्थानीयस्तरमा रोजगारी सिर्जनादेखि व्यवसाय चलायमान बन्दै जाने विश्वास गरेका छौं।' दुई वर्ष सम्भाव्यता अध्ययन गरेर उद्योग सञ्चालनमा ल्याइएको अर्का सञ्चालक करन कार्कीले बताए। उनले उद्योगको

भारतसँग खुला सिमाना भएकाले प्लास्टिकका भोला सहजै चोरीपैठारीबाट नेपाली बजारमा भित्रने समस्या रहेको बताउँदै कार्कीले सोही कारण बजारीकरणमा चुनौती हुने उल्लेख गरे। प्लास्टिकको भोला बजारमा प्रतिकेजी ३०० रूपैयाँमा उपलब्ध हुँदा उद्योगले उत्पादन गरेको वातावरणमैत्री भोला प्रतिकेजी ३५० रूपैयाँमा विक्री गर्नु परिरहेकाले बजारीकरणमा समस्या हुने उनको भनाइ छ।

स्थानीय बजारमा उत्पादन भएको भोला खपत नहुँदा धनगढीमा भने राम्रो माग भइरहेको कार्कीले बताए। 'धनगढीमा प्लास्टिक निषेध गरिएको छ,' उनले भने, 'स्थानीय बजारमा व्यापारी महँगोमा भोला खरिद गर्न चाहिरहेनभएको छैन।' गत असोज १ गतेदेखि सञ्चालनमा आएको उद्योगले २० जनासम्मलाई रोजगारी सिर्जना गर्ने लक्ष्य लिएको छ। तत्काल नागरिकमा विश्वास दिलाउन नसकिए पनि निकट भविष्यमा आफैँ माग बढेर जाने विश्वास उनीहरूको छ।

पत्रकार प्रदीप पोखरेलद्वारा निर्देशित डकुमेन्ट्री फिल्म स्नो लियोपार्टले मेक्सिकोमा सम्पन्न भएको वाइल्डलाइफ कन्जरभेसन फिल्म फेस्टिभलमा अनरेबल मेनसन अवार्ड जितेको छ । अक्टोबर २४ देखि २७ सम्म भएको फेस्टिभलमा बेलायत, अमेरिका, क्यानडा, अस्ट्रिया, फ्रान्स, रूस, मेक्सिको, नेदरल्याण्ड, अस्ट्रेलिया, नर्वे, स्पेन, जर्मनी, भारत, पाकिस्तान, थाइल्याण्ड लगायत दर्जनौं देशका सयौं फिल्मले प्रतिस्पर्धा गरेका थिए । सबै फिल्म तथा डकुमेन्ट्रीहरू वन्यजन्तु संरक्षण सम्बन्धी कथामा आधारित थिए ।

बिहीवार, २२ कात्तिक २०८१ (Thursday, November 07, 2024)

सातामा दुई भाग 'सकस' ल्याउँदै राजु मास्टर

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- पछिल्लो समयको हिटमध्ये एक सिरियल 'सकस' हतामा दुई भाग प्रसारण हुने भएको छ । युट्युबमा दर्शकबाट राम्रो साथ पाएको यो सिरियल शनिबार प्रसारण हुँदै आएको छ ।

अहिलेसम्म यस सिरियलको ५१ भाग प्रसारण भइसकेको छ । आगामी शनिबार यस सिरियल प्रसारणको वर्ष दिन पुग्दछ, अर्थात् ५२ औं भाग प्रसारण हुनेछ ।

आगामी साता देखि सातामा दुई भाग प्रसारण गर्ने योजनामा सिरियलका निर्देशक तथा लेखक राजु पौडेल 'राजु मास्टर' छन् । अबदेखि उक्त सिरियल दर्शकले मंगलबार र शनिबार हेर्न पाउने छन् ।

उनी भन्छन्, '५२ औं भाग मंगलबार प्रसारण हुन्छ । ५४ औं भाग शनिबार

प्रसारण हुन्छ । दर्शकले हरेक साता दुई नयाँ भाग हेर्न पाउनुहुन्छ ।'

दर्शकको मागअनुसार सातामा दुई भाग प्रसारण गर्ने योजनामा पुगेको निर्देशक पौडेल बताउँछन् । उनी थप्छन्, '३५ मिनेट हेर्न हामीले एक साता कुनैपनि, सातामा दुई पटक सिरियल चाहियो भन्ने माग दर्शकले गरेकाले यो निर्णय भएको हो ।'

दर्शकको मागकै कारण नयाँ सिरियलको काम स्थगन गरि सातामा दुई पटक 'सकस' ल्याउने तयारीमा जुटेको उनी बताउँछन् ।

यस सिरियलमा पौडेलसहित तारा केसी, श्रीप्रसाद थापा, विनोद श्रेष्ठ, मुकेश हमाल, अन्जु निरौला, कमला रेग्मी, अमृत श्रेष्ठ, कृष्ण रेग्मी, राजु कार्की, लक्ष्मण चौलागाईं लगायतको अभिनय छ । यो सिरियल हिमालय टेलिभिजन र युट्युबमा 'मास्टर टीभी'मा प्रसारण हुँदै आएको छ ।

छठपर्वमा अस्ताइन् चर्चित भोजपुरी गायिका सिन्हा

प्रभाव संवाददाता

वीरगञ्ज (पर्स)- छठ पर्वसँग सम्बन्धित गीत गाएर प्रसिद्धि कमाएकी भारतीय लोकगायिका शारदा सिन्हाको निधन भएको छ । भारतको नयाँ दिल्लीस्थित एम्स अस्पतालमा उपचार गराइरहेकी ७२ वर्षीया गायिका सिन्हाको मङ्गलबार साँझ निधन भएको भारतीय सञ्चारमाध्यमले जनाएका छन् ।

भोजपुरी तथा मैथिली भाषाकी लोकगायिका सिन्हाले गाएका लोकगीत भारतीयसहित नेपाली गीत, सङ्गीतका पारखीले मन पराउँदै आएका छन् । उनले गाएको छठसँग सम्बन्धित 'डोमिनी वेटी सुप लेले ठार छे', 'अंगना में पोखरी खनाइव, छठी मैया आइथिन आज', 'मोरा,भैया गैल मुंगेर' लगायत गीत चर्चित छन् ।

वीरगञ्जका कलासाहित्य क्षेत्रका अनुरागीहरूले पनि लोकगायिका सिन्हाको निधनले स्तब्ध बनाएको प्रतिक्रिया दिएका छन् । नारायणी बाङ्मय प्रतिष्ठानका पूर्वसचिव मनोज उपाध्यायले लोकगायिका सिन्हालाई भोजपुरी गीतका उज्ज्वल नक्षत्रको रूपमा स्मरण गरे ।

'सिन्हाले लोकआस्थाका रूपमा मनाइने पर्व छठको गीतलाई आफ्नो सुमुधुर आवाजमार्फत जनस्तरमा पुऱ्याउनुभएको छ । उहाँले गाउनुभएका छठका गीत अहिले पनि वीरगञ्जका विभिन्न छठ घाटहरूमा गुञ्जिरहेका छन्', उनले भने, 'लोकगायिका सिन्हाले भोजपुरीसँगै चर्चित हिन्दी गीतहरू पनि गाउनुभएको छ ।'

प्रतिष्ठानका उपाध्यायले सिन्हाको निधनले भोजपुरी कला र साहित्य क्षेत्रले अपूरणीय क्षति बेहोरेको बताए । 'सिन्हा जस्तो लोककलाकार पाउन भोजपुरी कला र साहित्य क्षेत्रले अझै धेरै समय कुनैपनि हुन्छ', उनले भने, 'गीत, साहित्य, सङ्गीतले भूगोल र सीमालाई हेर्दैन । साहित्य, कला र सङ्गीत विश्वसँग जोडिएका विषय भएकाले पनि उहाँको निधनले हामी स्तब्ध भएका छौं ।'

पूर्वसचिव उपाध्यायले सिन्हा भोजपुरी कला र गीतप्रति रूचि र लगाव राख्ने अनुरागी भएको स्मरण गर्दै उनीप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली व्यक्त गरे । लोकगायिका सिन्हाको जन्म भारतको विहार राज्यमा भएको थियो । नेपाल ललितकला प्रज्ञा प्रतिष्ठानको प्राज्ञसभा सदस्य एवं नेपाल भोजपुरी समाजको सहसचिव अजमत

अली अन्सारीले भारतीय लोकगायिका सिन्हाको निधनले भोजपुरी गीतले महान श्रद्धा गुमाएको बताउँदै उनलाई स्मरण गरे ।

'भारतीय हिन्दी गीत, सङ्गीतमा जसरी लता मङ्गेशकरलाई चिनिन्छ, त्यस्तै गरी भोजपुरी गीतका क्षेत्रमा शारदा सिन्हालाई चिन्ने गरिन्छ', उनले भने, 'सिन्हाले छठका गीत गाएर प्रसिद्धि कमाउनुभयो । छठकै समयमा उहाँको निधन भएकाले गीतका अनुरागीहरूलाई मर्माहत बनाएको छ ।'

भारतीय लोकगायिका सिन्हाले भारतको लखनऊस्थित पद्मश्री र पद्मभूषण अवार्डसमेत प्राप्त गरेकी छिन् । उनका एक छोरा र एक छोरी छन् । लोकगायिका सिन्हाको निधनप्रति भारतका प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले सामाजिक सञ्जाल 'एक्स' मा उनीप्रति श्रद्धाञ्जली व्यक्त गरेका छन् ।

'ह्रस्व दीर्घ'को ट्रेलर सार्वजनिक

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- चन्द्र पन्त निर्देशित मल्टिस्टारर फिल्म 'ह्रस्व दीर्घ'को ट्रेलर सार्वजनिक भएको छ । ३ मिनेट २८ सेकेन्ड रनटाइमको ट्रेलरले कथावस्तु र चरित्र चित्रणबारे महत्वपूर्ण प्रकाश पाउँछ ।

ट्रेलरको न्यारेटरको रूपमा छन् सरोज खनाल । प्रदीप रावतको क्यारेक्टर परिचयसँगै ट्रेलर सुरु हुन्छ । हरि र नारायणी नामक जोडीले प्रेम सम्बन्धको रक्षाको लागि गर्ने संघर्षको कथावस्तु वरपर फिल्म घुम्नेछ । शीर्ष भूमिकामा हरिहर अधिकारी र नीता ढुंगाना छन् ।

ब्रह्मनन्दम, विपना थापा, सुनिल बर्मा, मोहम्मद अली, कुबीर दुवान, रेखा थापा, आदर्श मिश्रा, गरिमा शर्मा, प्रशान्त ताम्राकार,

सञ्चिता लुईटेल, अग्रिम पण्डित, निर्मल शर्मा, बुद्धि तामाङ, रविन्द्र फालाई पनि ट्रेलरमा चित्रण गरिएको छ । रेखा माताको भूमिकामा देखिँकी छन् । ट्रेलरमा एक्सन दृश्य पनि समाेटिएको छ । 'कसैले नदेखेको, कसैले नसुनेको, यही युगबाट सुरु भएको हरि र नारायणीको कथा' न्यारेटर समेत रहेका खनालले ट्रेलरमा भनेका छन् । नीता फिल्मसले निर्माण गरेको यो फिल्म कात्तिक ३० गते नेपाल र भारतमा समेत रिलिज हुँदैछ ।

नेपालमा नेपाली र हिन्दी दुवै भाषामा प्रदर्शन हुने भएको छ । नेपाल र भारतवाहेकका मुलुकमा भने एकसातापछि ल्याउने तयारी छ । यो फिल्म १४ जापानी सहरमा ७ डिसेम्बरदेखि रिलिज हुँदैछ ।

रंजशाला

नरेश श्रेष्ठ स्मृति क्रिकेट

सुदूरपश्चिमलाई उपाधि

प्रभाव संवाददाता

विराटनगर- विराटनगरमा जारी नरेश श्रेष्ठ मेमोरियल वाइवाइ पुरुष यु-१९ राष्ट्रिय एक दिवसीय क्रिकेट प्रतियोगिताको उपाधि साविक विजेता सुदूरपश्चिम प्रदेशले हासिल गरेको छ । बैजनाथपुरको गिरिजाप्रसाद कोडराला खेल मैदानमा बुधवार भएको फाइनल खेलमा सुदूरपश्चिमले लुम्बिनी प्रदेशलाई ८ रनले पराजित गर्दै उपाधि रक्षा गरेको हो ।

यसअघि सन् २०२२ मा त्रिवु क्रिकेट मैदानमा भएको फाइनल खेलमा सुदूरपश्चिमले लुम्बिनीलाई नै पराजित गरी उपाधि जितेको थियो । जितसँगै विजेता टोलीले रु दुई लाखसहित ट्रफी तथा उपविजेता लुम्बिनीले रु एक लाखसहित ट्रफी हात पारे ।

टस जितेर ब्याटिङ गरेको सुदूरपश्चिमले निर्धारित ५० ओभरको खेलमा ३७ दशमलव ३ बलमा सबै विकेट गुमाई एक सय २७ रनको योगफल बनायो । सुदूरका लागि अविशेक थापाले २९ रन बनाउँदा नरेन भट्टले २७ रन, नरेन राउदले १५ रन, राजेश एयर १४ रन र दीपक रोकायले ११ रनको योगदान दिए । लुम्बिनीका सन्तोष यादवले ५ विकेट लिए । उनले १० ओभरमा २ मेडन राख्दै २८ रन दिए । त्यस्तै रमेश

कुर्माले ३ विकेट र शिव कुमार १ विकेट लिए । एक सय २८ रनको लक्ष्य पाएको लुम्बिनीले ४३ दशमलव १ बलमा सबै विकेट गुमाई एक सय १९ रन मात्र बनाउन सको । लुम्बिनीका आकाश त्रिपाठीले २२ रन बनाउँदा शिव कुमारले २० रन, विजय कोहरले १९ रन, समिर अलीले १८ रन र सन्तोष यादवले १२ रनको योगदान दिए । सुदूरका प्लेयर अफ द म्याच हेमन्त धामीले ४ विकेट लिँदा सचिन भट्ट र नरेन साउदले २/२ विकेट लिए ।

प्रतियोगिताको उत्कृष्ट खेलाडी लुम्बिनीका सन्तोष यादव घोषित भए । यादव उत्कृष्ट बलरसमेत भए । उत्कृष्ट ब्याटर कोशीका सोनु अन्सारी घोषित भए । उत्कृष्ट खेलाडीले नगद रु ५० हजारका साथ ट्रफी तथा उत्कृष्ट ब्याटर र बलरले जनही नगद रु २५ हजारसहित ट्रफी हात पारे । प्लेयर अफ द म्याच सुदूरका कप्तान हेमन्त धामीले पाएको नगद रु तीन हजार पुरस्कार ग्राउण्ड स्टाफलाई वितरण गरे । विजयी तथा अन्य खेलाडीलाई कोशी प्रदेशका पूर्वमुख्यमन्त्री केदार कार्की, क्यानका केन्द्रीय उपाध्यक्ष रोशन सिंह, कोशी प्रदेश क्रिकेट सङ्घका अध्यक्ष सर्वजित पाण्डे र मोरङ जिल्ला क्रिकेट सङ्घका अध्यक्ष महमद बाबुलगायतले पुरस्कार तथा प्रमाणपत्र वितरण गरेका थिए ।

आइसिसी महिला यु-१९ विश्वकप एसिया छनोट

थाईल्याण्डविरुद्ध नेपालको शानदार जित

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- आइसिसी महिला यु-१९ विश्वकपको एसिया छनोटमा नेपालले थाइल्याण्डलाई पराजित गर्दै प्रतियोगितामा सुखद सुरुआत गरेको छ । संयुक्त अरब इमिरेट्स (युएई) को द सेभेन क्रिकेट रङ्गशालामा सम्पन्न खेलमा नेपालले थाइल्याण्डलाई ६७ रनको फराकिलो अन्तरले पराजित गर्दै प्रतियोगिताको उद्घाटन खेलमा सुखद सुरुआत गरेको हो ।

नेपालले प्रस्तुत गरेको एक सय तीन रनको लक्ष्य पछ्याएको थाइल्याण्ड ११ दशमलव ४ ओभरमा सबै विकेट गुमाउँदै ३५ रनमै समेटियो । थाइल्याण्डका लागि अपिसरा सुवान्चोरीले १३ रन बनाउनु बाहेक अन्य खेलाडीले दोहोरो अंकमा रन जोड्न सकेनन् ।

नेपालका लागि रचनाकुमारी चौधरी एकैले चार विकेट लिइन् भने कप्तान पूजा महतो र रिया शर्माले समान दुई/दुई विकेट लिए । त्यसैगरी करिश्मा गुरुङ र

मनिपाकुमारी उपाध्यायले समान एक/एक विकेट लिए । त्यसअघि टस हारेर पहिला ब्याटिङको निम्तो पाएको नेपालले निर्धारित २०

ओभरमा ६ विकेट गुमाउँदै एक सय दुई रनको योगफल तयार पारेको थियो । नेपालका लागि पूजा महतोले सर्वाधिक ३५ रनको योगदान दिइन् । उनले ४० बलमा तीन चौका र एक छक्काको मद्दतले ३५ रन जोडेकी हुन् । यसैगरी सीमाना केसी र सोनी पाखिनले समान १९/१९ रन बनाए ।

थाइल्याण्डका लागि चारुकन साइमाले दुई तथा सुनिसा बोकोडफोगम्पाईले एक विकेट लिइन् । यही कात्तिक २९ गतेसम्म चल्ने उक्त प्रतियोगितामा आयोजक युएईसहित नेपाल, कुवेत र थाइल्याण्ड सहभागी छन् । सहभागी चार टोलीमध्ये शीर्षस्थान हासिल गर्ने टोली विश्वकपमा छनोट हुनेछ । नेपालले आज (बिहीवार) आफ्नो दोस्रो खेल कुवेतसँग खेल्नेछ । विश्वकप क्रिकेट प्रतियोगिता अर्को वर्ष मलेसियामा आयोजना हुँदैछ ।

पोखरामा 'क्रस कन्ट्री दौड' आजदेखि

प्रभाव संवाददाता

गण्डकी- हिमालयन टुरिजम फोरमको आयोजनामा यही कात्तिक २४ गते पर्यटन राजधानी पोखरामा तेस्रो 'क्रस कन्ट्री दौड' प्रतियोगिता हुने भएको छ ।

नेपाल र मित्रराष्ट्र चीनका खेलाडी सहभागी हुने यो अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगितामा दौडका विभिन्न चार विधाका प्रतिस्पर्धा गराइनेछ । प्रतियोगिताअन्तर्गत ५० किलोमिटर समूहगत र व्यक्तिगत, विद्यार्थी दौड, पाँच किमी र ह्युपी रन समूहमा दुई किमी दौड हुनेछ । समूह विजेताले रु चार लाख ५८ हजार, उपविजेताले रु तीन लाख ४३ हजार, व्यक्तिगत विजेता

रूपमा परिचित पोखरामा यो प्रतियोगिताका साथै इन्ड्युरो साइकल रेस, ड्रगन बोट रेस, टुयुथलन, प्यारग्लाइडिङलगायत अन्तर्राष्ट्रियस्तरका प्रतियोगिता सञ्चालन हुँदै आएका छन् । पोखरामा प्यारग्लाइडिङमा जिपलाइन, बज्जी, अल्ट्रालाइटजस्ता साहसिक पर्यटनका निमित्त पनि चिनियाँ पर्यटक आउने गरेका छन् ।

नेपालमा आउने चिनियाँ पर्यटकमध्ये ४० प्रतिशतले पोखरामा भ्रमण गर्ने होटल सङ्घ पोखराका अध्यक्ष लक्ष्मण सुवेदीले जानकारी दिए । क्रसकन्ट्री रेसका लागि चीनबाट सिङ्घवान विमान सेवाको विमान चार्टर गरेर एक सय ४० जना

खेलाडी पोखरा विमानस्थलमा अवतरण गर्ने जानकारी दिँदै अध्यक्ष सुवेदीले पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल निर्माण पूरा भई सञ्चालन भए पनि हालसम्म अन्तर्राष्ट्रिय विमान उडान हुन नसकेका अवस्थामा विदेशबाट विमान चार्टर गरेर सोझै पोखरामा अवतरण हुनु सकारात्मक भएको बताए ।

माहुरी पालन | चितवनको कालिका नगरपालिका-९ शक्तिखोरस्थित बारीमा किसानले चरणका लागि राखेको मौरिसहितको घर । तस्विर: हीरालाल गुरुङ/रासस

‘आयोजनाको तयारी फास्ट ट्र्याकमा’

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- विश्व बैंकको सहयोगमा नेपालमा सञ्चालन गरिने करिब रु ७२ अर्ब बराबरका पाँचवटा आयोजनाको तयारी ‘फास्ट ट्र्याक’मा गरिने भएको छ।

अर्थ मन्त्रालयमा बसेको बैठकले पूर्व-पश्चिम राजमार्गको बागमती-पथलैया खण्ड विस्तार, तेस्रो पुल तथा सुधार तथा सम्भार, विद्युत् वितरण प्रणाली आधुनिकीकरण तथा सुधारको आयोजनाको पूर्व तयारी छिटो सम्पन्न गर्ने निर्णय गरेको हो।

यसैगरी तेस्रो चरणको रानीजमरा कुलरिया

सिँचाई र पहुँच तथा उत्थानशिलताका लागि डिजिटल सेवा रूपांतरणसम्बन्धी आयोजनाको तयारी पनि फास्ट ट्र्याकमा गर्ने निर्णय भएको छ। विश्व बैंकको सहूलियतपूर्ण ऋण लगानीमा सञ्चालित हुने आयोजनाको सम्बन्धित मन्त्रालयले सरोकारवालासँग छलफल गरी पूर्व तयारी गर्नेछन्, भने आवश्यकता अनुसार अर्थ मन्त्रालयले सहजीकरण गर्नेछ।

बैठकले सन् २०२५ को फेब्रुअरीसम्ममा आयोजनासँग सम्बन्धित सबै विषयको टुट्टो लगाइ पूर्व तयारीका काम सक्ने निर्णय भएको छ। तयारी पूरा भएपछि सन् २०२५ को मार्चमा बस्ने विश्व बैंकको बोर्ड बैठकमा ती

आयोजनाका प्रस्ताव पेस गरिने योजना छ। उपप्रधानमन्त्री तथा अर्थमन्त्री विष्णुप्रसाद पौडेलले आयोजनाको पूर्व तयारीमा विशेष ध्यान दिन र आयोजनाहरू स्वीकृत भएपछि कार्यान्वयनमा तदारुकताका साथ लान निर्देशन दिए। उनले नेपालले आफ्नो आवश्यकता अनुसार सहयोग लिने र अधिकतम प्रतिफल दिने ठाउँमा लगानी गर्ने बताए।

बैठकमा अर्थ मन्त्रालय, भौतिक तथा यातायात मन्त्रालय, ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाई मन्त्रालयका सचिव, सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयका प्रतिनिधि र सम्बद्ध पदाधिकारीको उपस्थिति थियो।

‘ऊर्जा क्षेत्रको विकासका लागि भ्रमण उपलब्धिमूलक’

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाईमन्त्री दीपक खड्काले नेपालको ऊर्जा क्षेत्रको विकासका आफ्नो भारत भ्रमण उपलब्धिमूलक भएको बताएका छन्। भारतको नयाँदिल्लीमा आयोजित अन्तर्राष्ट्रिय सौर्य गठबन्धन सम्मेलनमा भाग लिएर बुधवार नेपाल फर्किएका मन्त्री खड्काले त्रिभुवन विमानस्थलमा आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा पञ्चेश्वर, अरुणलगायत आयोजनालाई चाँडै अगाडि बढाउने विषयमा भारतसँग सकारात्मक छलफल भएको बताएका हुन्।

‘नेपाल-भारतबीचमा आयोजना अगाडि बढाउने विषयमा रहेका असहमतिलाई एकआपसमा समन्वय गरी तत्काल अगाडि

बढाउने विषयमा दुई देशबीच सहमति भएको छ’, मन्त्री खड्काले भने। भारतले नेपालका विषयमा धेरै चासो र चिन्ता लिएको पाएको उनले बताए। नेपाल सरकारले सन् २०३५ सम्म २८ हजार पाँच सय मेगावाट विद्युत् उत्पादन

गर्ने लक्ष्यलाई कसरी परिपूर्ति गर्ने भनेर भारतका ठूला व्यवसायी र संस्थासँग छलफल गरेको मन्त्री खड्काले जानकारी दिए। उनले अन्तर्राष्ट्रिय सौर्य गठबन्धन (आइएसए) सम्मेलनका क्रममा नेपालको सौर्य ऊर्जाको विकासमा आइएसएले सहयोग

गर्ने प्रतिबद्धता जनाएको बताए। भारत भ्रमणका क्रममा मन्त्री खड्काले भारतका जलशक्तिमन्त्री सिआर पाटिल, अन्तर्राष्ट्रिय सौर्य गठबन्धन (आइएसए) का अध्यक्ष एवं भारतका नवीन एवं नवीकरणीय ऊर्जामन्त्री प्रह्लाद बेकेश जोशी र विद्युत्मन्त्री मनोहरलाल खड्गसँग छुट्टाछुट्टै भेट गरेका थिए। मन्त्री खड्काले भारतका ऊर्जामन्त्रीले नेपालमा आउने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेको बताए।

मन्त्री खड्काले जलविद्युत्मा लगानी र काम गर्ने वातावरण बनाउन थप आवश्यकता रहेको बताए। उनले काम गर्ने वातावरण भए नेपालमा भारतका मिल्दपल कम्पनीहरू नेपालको जलविद्युत्का काम गर्न उत्साहित देखिएको उल्लेख गरे।

मन्ट्रियल पर्यटन मेलामा नेपाल सहभागी

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- आर्थिक कृतीतिका माध्यमबाट मुलुकलाई समृद्धिको मार्गमा अग्रसर गराउने सरकारको नीतिअनुसार देशको पर्यटन प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याउने उद्देश्यले क्यानडाको मन्ट्रियलमा आयोजित अन्तर्राष्ट्रिय पर्यटन मेलामा नेपाल सहभागी भएको छ।

यही कात्तिक १६देखि १८ गतेसम्म

पालिस डेस कंग्रेसमा आयोजित ३४ औं अन्तर्राष्ट्रिय पर्यटन मेलामा नेपालको पर्यटन प्रवर्द्धनसम्बन्धी सामग्री प्रदर्शन गरिएको थियो।

ओटावास्थित नेपालको राजदूतावासले पालिस डेस सम्मेलन केन्द्रमा एकल प्रदर्शनीकक्ष खडा गरेर नेपालका प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्यबारे जानकारी दिने प्रवर्द्धनात्मक वृत्तचित्र र अन्य प्रचारात्मक सामग्री प्रदर्शन गरिनुका साथै ती सामग्री

आगन्तुकहरूलाई प्रदान गरिएको थियो। उक्त दूतावासका अनुसार नेपाल प्रदर्शनीकक्षमा हस्तकला, काष्ठकला, थान्का, पश्मिना सल, चिया, कफीलगायत नेपालका प्रमुख निर्यातजन्य सामग्री प्रदर्शन गरिएका थिए। ठूलो सप्यामा नेपालकक्षमा आएका आगन्तुकहरूले रुचिपूर्वक प्रदर्शनीको अवलोकन गर्नाका साथै नेपालका उत्पादन तथा पर्यटकीय गन्तव्यबारे जानकारी लिएका थिए।

भुईँकटहरबाट वार्षिक १५ लाखसम्म आम्दानी गर्दै विष्ट

धरान (सुनसरी)- बराहक्षेत्र नगरपालिका-६ का अर्जुन विष्टले २०७७ सालमा नेपाल प्रहरीको सेवाबाट निवृत्त भएपछि सुरुमा वैदेशिक रोजगारीमा जाने सोच बनाएका थिए। तर पछि विदेशमा गर्ने दुःख यही गर्न सके केही उपलब्धि हुन्छ कि भन्ने सोचले उनी कृषि क्षेत्रमा सक्रिय भए।

अहिले उनलाई तत्कालीन समयमा आफूले लिएको निर्णय सही भएको लागेको छ। तत्कालीन समयदेखि भुईँकटहर खेतीकोमा लाग्नुभएका उनले यसैबाट मनगो आम्दानी गरिरहेका छन्। हाल उनले एक विघामा भुईँकटहर लगाएका छन्। यसबाट वार्षिक रु १५ लाख आम्दानी हुने गरेको उनले सुनाए। वार्षिक रु एक लाख खर्च खर्च कटाउँदा रु १४ लाखसम्म सजिलै बचाउन सकिने उनको भनाइ छ।

उनले भने, ‘भुईँकटहरको माग राम्रो छ बजारमा भनेको मूल्य पनि पाइन्छ। गत वर्षभन्दा अझ केही बिरुवा थप गरेको छु अर्को वर्ष आम्दानीमा अझै बढ्छु।’

उनका अनुसार भुईँकटहरको खेतीमा वर्षापिच्छे ठूलो मेहनत पनि चाहिन्छ। वर्षमा एक पटक गोडमेल गर्दा पनि राम्रो आम्दानी लिन सकिन्छ। उनले भुईँकटहर प्रतिगोटा रु एक सयदेखि रु एकसय ५० सम्म विक्री गर्दै आएका

छन्। भुईँकटहर लिन कतिपय व्यापारीहरू फर्ममै आइपुग्ने उनको भनाइ छ।

अहिले सुनसरीको बराहक्षेत्रमा भुईँकटहरको खेती गर्ने किसानको संख्या सीमित भएकाले विक्रीका लागि समस्या नभएको उनले सुनाए। उनका अनुसार बिरुवा विक्रीबाट मात्रै वार्षिक

रु एक लाख ५० हजारसम्म आम्दानी हुने गरेको छ।

उनले एउटा बिरुवालाई रु १० देखि रु २० सम्ममा विक्री गर्दै आएका छन्। उनको व्यावसायिक भुईँकटहरका लागि नगरपालिकाले अनुदानस्वरूप रु ७७ हजार उपलब्ध गराइसकेको छ। रासस

नेप्सेमा सामान्य अंकको गिरावट

काठमाडौं (प्रस)- धितोपत्र बजारमा बुधवार सेयर कारोबार मापक नेप्से परिसूचक फिनो अंकले घटेको छ। नेपाल स्टक एक्सचेन्जका अनुसार नेप्से परिसूचक एक दशमलव ८८ अंकले ओरालो लागेर दुई हजार छ सय ७५ दशमलव ५१ विन्दुमा आएको छ। कारोबारमा सेन्सेटिभ परिसूचक शून्य दशमलव ८१ अंकले घटेर चार सय ७७ दशमलव १८ मा सीमित भएको छ। त्यस्तै, कारोबार भएका १३ उपसमूहमध्ये पाँच उपसमूहको परिसूचक उकालो लाग्दा आठ उपसमूहको ओरालो लागेको छ। कुल एक करोड १६ लाख आठ सय ६९ किता सेयर रु पाँच अर्ब २२ करोड २४ लाख ८६ हजार आठ सय ५१ मा कारोबार भएको छ।

नेप्सेका अनुसार नारायणी डेभलपमेन्ट बैंकको सेयर मूल्य १० प्रतिशतले बढेको छ। त्यस्तै, बलेफी हाइड्रोपावर नौ दशमलव ९८, पिपुल्स हाइड्रोपावर कम्पनीको नौ दशमलव १२, समृद्धि फाइनेन्स कम्पनीको आठ दशमलव ७९, राप्ती हाइड्रोका लगानीकर्ताले सात दशमलव ८० प्रतिशतले कमाएका छन्।

कारोबारमा नेपाल फाइनेन्स आठ दशमलव २६ प्रतिशतले, कुथेली बुथेली हाइड्रोपावर आठ दशमलव २३, समाज लघुवित्त वित्तीय संस्था छ दशमलव २१, युनाइटेड मोदी हाइड्रोपावर चार दशमलव शून्य तीन र सुपर मादी हाइड्रोपावरको सेयर मूल्य तीन दशमलव ५७ प्रतिशतले घटेको छ।

सुशासन प्रवर्द्धन गरौं

- ◆ कानून पालना गर्ने संस्कार र संस्कृतिको विकास गरौं,
- ◆ भ्रष्टाचार, अनियमित विरुद्ध शून्य सहनशील बनौं,
- ◆ सार्वजनिक सेवालाई पारदर्शी र उत्तरदायी बनाऔं,
- ◆ राज्य र समाजप्रतिको जिम्मेवारी तथा कर्तव्यबोध गरौं,
- ◆ रचनात्मक आलोचना र सकारात्मक सोचको विकास गरौं,
- ◆ विकास निर्माणका कार्यमा सहभागी बनौं,
- ◆ अनियमितताको कुनै सूचना भए नियामक निकायलाई जानकारी गराऔं,
- ◆ सुशासन कायम गर्न राज्य संयन्त्रलाई खबरदारी गरौं।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

अब मात्र एक क्लिकमा...

www.prabhaboronline.com

facebook

www.facebook.com/Prabhab Online

प्रभाव दैनिक